

Gebutst

‘Wat heb jij nou?’

Met opgetrokken wenkbrauwen keek hij toe hoe ik met stramme pas het café kwam binnenlopen en moeizaam naast hem op een kruk ging zitten.

‘Ongelukje’ zei ik. ‘Door rood gereden. Eigen schuld.’

‘Met je fiets, neem ik aan?’

‘Heb ik een auto, dan? Ober, een bier. En doe hem er ook een.’

Hij hief het glas, zijn wenkbrauwen onveranderlijk in de vraagstand. Dus stak ik van wal.

‘Tja, ik stond voor een rood verkeerslicht op een druk kruispunt. Het verkeer van rechts stond ook op groen te wachten, maar ik gokte het er op en stak over, vóór die lange rij wachtende auto’s. Net op dat moment sprong voor hen het licht op groen en zij gaven vol gas. Een witte Nissan raakte mijn fiets en zette me klem tegen een lantaarnpaal. Gierende remmen en getoeter. Ik schaamde me dood. De chauffeur van de Nissan zette zijn auto om de hoek in de berm. Hij stapte uit, zijn handen aan zijn hoofd. “Meneer, wat doet u nou toch...?? Ik ben blij dat u nog leeft.” Ik maakte mijn excuses en stelde hem gerust: alleen een beetje pijn in mijn zij, al wist ik van eerdere ongelukken dat dat in de loop van de dag erger zou worden. “Ik ben ambulance chauffeur,” zei de witte Nissan. “Ik schraap ze iedere dag van het asfalt. Vreselijk.” Door zijn oprechte zorg over mijn roekeloosheid voelde ik me steeds dommer en schuldiger. Toen draaide een andere automobilist ook zijn auto in de berm. Die had blijkbaar alles zien gebeuren en riep door het open raampje naar de Nissanrijder of hij misschien een getuige wilde. Die aarzelde even, maar zei toen: “Ok, doe maar.” Stapt er een knul uit die auto, zo’n vlot tiep, fris gekapt. Hij kijkt me aan en zegt: “Misschien moet u zich voortaan toch maar aan de verkeersregels houden...”

Over mijn schuimend bier keek ik naar mijn buurman om te peilen of hij mijn verontwaardiging over die stomme opmerking deelde.

‘Tja...’ zei hij. ‘En nu?’

‘Gekneusde ribben. Pijnlijk, maar m’n verdiende loon, zal ik maar zeggen.’ Mijn kroegmaat deed er het zwijgen toe en ik besloot het onderwerp wat uit te benen.

‘Natuurlijk was het stom van me. Ik ben altijd te onvoorzichtig. Als ik fiets moet ik altijd sneller dan de rest. Alsof ik altijd haast heb. Zo’n trage fietser vóór me die het halve fietspad in beslag neemt straf ik af door hem rakelings te passeren, zo van: even laten zien hoe het hoort. Afslaande

auto's die mij negeren kunnen er op rekenen dat ik ze terechtwijs. Ze schrikken zich dood als ik voor ze langs rijd. Ik heb me voorgenomen het wat rustiger aan te doen.'

Ik onderbrak mezelf om mijn glas leeg te drinken en om te zien of mijn stoere stellingname enige indruk maakte op mijn buurman. Maar die bleef stil en bestudeerde zijn lege glas. Ik bestelde er nog twee.

'En dan die bromfietsen!' Ik gaf me nog niet gewonnen. 'De gemeente heeft besloten om een heleboel fietspaden te verbieden voor brommers. Tot mijn grote tevredenheid, mag ik wel zeggen, al vind ik dat die maatregel niet ver genoeg gaat. Maar als die krenge tóch het fietspad nemen, dan ga ik met m'n armen zwaaien. Dat mag niet hier!! roep ik dan.'

Mijn buurman keek me meewarig aan, maar volhardde in zijn zwijgen.

'Ja, ik weet ook wel dat het zinloos is. Het is een eenmansoorlog en vaak levensgevaarlijk. Ik spreek mezelf vaak toe: doe niet zo idioot, gedraag je een beetje. En toch doe ik het.'

De vlakke reactie van mijn vriend begon me te irriteren.

'Heb jij dat dan niet? Erger jij je niet aan allerlei dingen?'

'Nou... ' zei hij terwijl hij zijn bier in zijn glas liet rondkolken. Mijn vraag overviel hem. 'Tja, waar erger ik me aan. Aan 't weer, aan de politiek...' Hij toonde zich allesbehalve begeistert door het onderwerp. Toen leefde hij toch even op: 'Duiven! Daar kan ik niet tegen. Klerebeesten. Twee bier, graag.'

'Ok, duiven dan,' kwam ik hem tegemoet. Maar eigenlijk vond ik zijn duiven geen partij voor mijn stenen des aanstoots. Ik besloot tot een slotoffensief, maar ik had mijn beste kruut al verschoten.

'Te hard praten, foute kleding, gillende kinderen. Ik wind me er over op. Een oudemannenkwaal, denk ik.'

Mijn kroegmaat was minstens even oud als ik. Hij bleef somber voor zich uitstaren.

'Misschien is het wel mijn redding dat ik zelf verbaasd ben over die ergernissen,' hield ik vol, 'daardoor voorkom ik dat ik het te gek maak. Aan de andere kant moet je maar bedenken,' en ik stak bezwerend een vinger op, 'dat ergernissen voorzien in een behoefte.' Ik keek mijn buurman opnieuw aan, maar die gaf geen sjoege. 'Althans, dat geldt voor mij.'

Op dat moment kwam er een man het café binnen die recht op mijn zwijgzame kroegmaat afbeende en hem joviaal begroette. Mij negeerde hij. Hij bestelde een borrel en begon luid tegen mijn buurman te oreren over voetbal. De ober zette een borrelglas jenever met een bekwame kop er op voor hem neer op de bar. Om met zijn lippen zijn overvolle glas te kunnen

aftoppen moest de nieuwkomer zich tussen mijn kroegmaat en mij naar voren wringen. Hij slurpte geroutineerd en zonder een druppel te morsen een slok naar binnen, slaakte een tevreden zucht, confisqueerde zonder omhaal de afgedwongen ruimte aan de bar en draaide zich naar mijn buurman.

Voetbal!

Bedrukt en in gedachten verzonken roerde ik met mijn vinger door het treurig plasje water dat het condens van mijn bierglas had achtergelaten op de bar. Daar zat ik dan, met mijn drieste verhalen, mijn gekoesterde ergernissen en mijn dunne filosofietjes. Ze waren van mijn buurman 's rug afgegleden als waterdruppels van een eend.

Ondertussen debiteerde de voetbalfanaat luidkeels de ene na de andere enormiteit over zijn favoriete sport. Daarmee scoorde hij meer effect op mijn oude kroegmaat dan mijn gezeur over mijn medeweggebruikers.

Misschien was het maar goed ook dat de nieuwkomer met zijn brute bravoure een eind had gemaakt aan mijn preek. Mijn kroegmaat had met zijn demonstratieve desinteresse toch een deuk geslagen in mijn kwetsbare zelfvertrouwen.

Ik doopte mijn vinger in het plasje en trok een verbindingskanaaltje naar een eerder gevormd condens-meertje. Met pathetisch zelfbeklag vergeleek ik het dubbelmeertje met mijn gebutste eigendunk en de zelfkritiek die ik mezelf voor de voeten gooide. Ik legde er een bierviltje op en mijn ego werd geluidloos geabsorbeerd.

De luidruchtige buurman voltooide op dat moment een anekdote waar hij zelf zo hard om moest lachen dat hij zich van de bar afduwde en van mijn kroegmaat weg draaide om zijn explosie de ruimte te geven. Zodoende keek hij mij onbedoeld aan. Zijn lach stierf weg.

‘Nou meneer, gaat 't een beetje?’

Ik voelde wilde wrok opborrelen. Mijn kroegmaat tikte de voetbalfan op zijn rug: ‘Laat die man maar met rust, hij heeft wel wat anders aan zijn hoofd. En hij is van z'n fiets gevallen.’

‘Fiets?’ De man zwaaide zijn hoofd terug in mijn richting. ‘Maar meneer, daar zijn wij toch veels te oud voor! Stel je voor, met al die gekken die je voor je donder rijden!’

Met een brede armzwaai wees hij naar buiten. ‘Ik heb een Canta, meneer! Ideaal.’

Ik zag zijn rode karretje op de stoep staan, een eenpersoons vehikel waarmee vooral puberjongens door de stad crossen, ook over de fietspaden.

‘Een Canta, zegt u? Dat ding dat u daar op de stoep hebt geparkeerd...?’

‘Ik zei al: ideaal!’

De man stond zo dichtbij me dat ik de kronen in zijn kiezen kon tellen en ik schoof wat naar achteren. Ik zag dat mijn zwijgzame kroegmaat achter hem zat te grijnzen.

Ik stak mijn vinger op naar de ober en rekende af. Voorzichtig, om mijn ribben te ontzien, stond ik op van mijn kruk en vertrok. De voetbalfan had zich al weer over mijn kroegmaat gebogen en ik hoorde hoe zijn stem omhoog ging, onafwendbaar in de richting een volgende, keiharde grap. Ik was bijtijds bij de deur.

Buiten manoeuvreerde ik zachtjes kreunend mijn rechterbeen over de stang van mijn fiets en reed ik naar huis. Een beetje tipsy en ontevreden. Ik sloeg de hoek om en daar stond een man van de gemeentereiniging in een stofwolk met een loeiende bladblazer dode bladeren op een hoop te waaien. Het werd me rood voor de ogen.

©Karel de Roy

Augustus 2024